

# Message in a bottle

VOOR VICTORIA FROLOVA ZIJN GEUREN NIET ZOMAAR WELRIKENDE SUBSTANTIES *in kleurrijke flacons, maar 'flessenboodschappen', portalen naar andere werelden of zelfs teletijdmachines. Op haar blog 'Bois de Jasmin' ontleedt ze parfums, van klassiek tot cult, maar propageert ze ook een mindful benadering van aroma's: denk maar aan een dampend kopje thee of de geur van straatstenen na een regenbui.*  
*"Het maakt het leven zoveel rijker!"*

*Tekst* GRETE SIMKUTÉ  
*Fotografie* JENS MOLLENVANGER

**N**a drie compleet volgeprate uren komt er een einde aan mijn gesprek met Victoria Frolova en dan alleen maar omdat de dienstdoende fotograaf zich aan de deur meldt. Aan een hele middag heeft ze niet genoeg om uitgepraat te raken over datgene wat haar drijft. Ze spreekt over het olfactorisch universum zoals ze erover schrijft: elegant, weldoordacht en op het poëtische af.

Haar woorden worden kracht bijgezet door een geurwolk die ze subtiel verspreidt bij iedere handbeweging. Ik kan de geur niet thuisbrengen, hoe hard ik mijn neus en brein ook laat werken: is het nu een poederige bloemennoot of juist iets leerachtigs, zoals een nieuwe suède tas? Het blijkt een mengelmoes van vier verschillende parfums te zijn die ze op haar armen heeft gespoten. Geen bewust eigengereide keuze of een opzettelijk experiment, lacht ze wanneer ik ernaar vraag. Ze moest enkele geursamples testen voor aankomende recensies, met als gevolg dat ze de rest van de dag ruikt naar een odeurkakofonie - één die tot haar verrassing soms best goed uitpakt. Er staan verse bloemen op tafel, er ligt een geopende doos choco-

ladebonbons op tafel, er wordt groene thee geschonken. Victoria praat, neemt hapjes met haar ogen dicht, ruikt en praat dan weer verder. "Wat kan ik zeggen? Iets moois ruiken maakt me simpelweg gelukkig", zegt ze, glunderend.

Victoria's blog 'Bois de Jasmin' ontstond in 2005, toen ze een fijn tijdverdrijf zocht om de droge stof van haar studie politieke wetenschappen draaglijker te maken. "Ik schreef altijd al korte essays over parfum, meer voor mezelf, maar ik besepte gaandeweg dat er zoveel te vertellen viel, terwijl er zo weinig over geschreven werd: tijdschriften besteedden enkel aandacht aan parfums in de vorm van advertenties, niemand sprak er serieus over."

Inmiddels wordt haar blog maandelijks bezocht door anderhalf ►





## *T*How to voor het perfecte parfum

1. "Het belangrijkste: luister niet naar wat een verkoper, je vriendin of je lief je vertellen. Volg altijd je intuïtie."
2. "Voorzie ongeparfumeerde ruimte op je huid om nieuwe parfums op uit te proberen, draag dus geen parfumlotion."
3. "Test per keer niet meer dan drie of vier parfums, anders zul je niet meer in staat zijn om ze van elkaar te onderscheiden. In plaats van de klassieke koffiebonen kun je beter een lange snuif nemen door je mouw om je geurreceptoren te resetten."
4. "Ruik het parfum op een papieren teststrip, maar probeer het ook altijd uit op je huid. Er is altijd een verschil."
5. "Koop het parfum niet meteen, zelfs niet als je er weg van bent. Een geur heeft een dag nodig om tot zijn recht te komen. In winkels kun je parfumsamples krijgen, maar dit kan ook op websites: het Nederlandse [skins.nl](http://skins.nl) bijvoorbeeld, of het Amerikaanse [luckyscent.com](http://luckyscent.com)."
6. "Wanneer weet je dat een geur juist is voor jou? Er ruist een golf van plezier door je lijf wanneer je het ruikt, je voelt vlinders in je buik: je bent verliefd."



miljoen parfumliefhebbers uit alle hoeken van de wereld. Lezers roemen Victoria's schrijfstijl: lyrische en bloemige parfumbeschrijvingen die je meevoeren naar andere oorden, maar met een degelijke wetenschappelijke ondertoon. Victoria deed haar kennis op bij International Flavors & Fragrances in New York, een van de grootste geur- en smaakstofproducenten ter wereld: "Ik wilde niet zomaar uit mijn nek lullen." In de tussentijd is ze ook opgemerkt door de big boys uit de internationale media en deelt ze als parfumsjournaliste haar *insights* met lezers van onder meer Vogue, ELLE, The New York Times en The Financial Times.

## **Een 'parfumschool' spreekt erg tot de verbeelding, het klinkt maar wat mysterieus. Wat moet ik me daarbij voorstellen?**

"In het verleden vond parfumtraining plaats in de vorm van een leertijd: een student kreeg een directe opleiding van een meesterparfumeur en leerde de *ins and outs* van het vak door te observeren en praktische ervaring op te doen. De oudere generatie parfumeurs heeft het op die 'gildeachtige' wijze geleerd en niet zozeer door formele scholing. Aangezien de parfumindustrie inmiddels uit zijn voegen is gebarsten en big business is geworden - het zijn bij de grote modehuizen nu de parfumcollecties die de haute couture sponsoren in plaats van andersom - is een scholing nu gangbaarder. Om te beginnen moet je je vertrouwd maken met een palet bestaan-

andere kant van het IJzeren Gordijn bevond. Zeker de jaren tachtig waren ontzettend grijs en somber: de economie verslechterde, je stond uren in de rij om basisproducten als melk of eieren te kopen. Mijn moeder had een flesje 'Diorissimo' van Dior, dat ze vaak opdeed in de winter en waar ik natuurlijk nooit aan mocht komen. Ik was zo gefascineerd door die typische lelietjes-van-dalengeur en kon maar niet begrijpen hoe die kleine bloemetjes in dat flesje terecht waren gekomen. (lacht) Voordat ze naar haar werk ging, bracht mijn moeder me naar school. Als ik daaraan terugdenk, dan is alles donker, net een zwart-witfilm, behalve mijn moeder: die is omgeven door kleur! (lacht) Het is opmerkelijk hoeveel kracht er schuilt in zo'n klein flesje: één druppel en de wereld om me heen veranderde compleet. Eén keer werd mijn moeder trouwens aangehouden voor een kapotte autolamp, maar nadat ze haar raampje omlaag had gedaan, kon de politieagent maar één ding stamelen: "Wacht... wat voor parfum draag je?"

## **Laat me raden: ze kreeg geen boete?**

"Inderdaad. (lacht) Mijn moeder draagt parfum op een wonder-schone manier en krijgt altijd veel complimenten. Ik denk dat het te maken heeft met hoe ze het aanbrengt: nadat ze is aangekleed, spuit ze het over haar kleding en niet op haar huid. Zo blijft het langer hangen. Mensen vragen me vaak: waarom schrijf jij over parfum,

**“Toen mijn moeder studeerde, legde ze maandelijks geld opzij om aan het einde van het jaar een flesje Franse parfum te kunnen kopen op de zwarte markt”**

de uit drie- tot vierhonderd geuren. Als je dat eenmaal onder de knie hebt, ga je werken rond basisnoten zoals amber, ceder, ylang ylang en roos. Vervolgens vormt het namaken van bekende parfums een belangrijk deel van de opleiding. Als je eenmaal de basisprincipes van parfumconstructie kent, kun je zelf aan de slag. Een parfumeur moet tegenwoordig zeer veelzijdig zijn en dus ook weten hoe je kaarsen of wasmiddelen parfumeert en ook hoe je een vloeibaar parfum tot een lotion omvormt. Toen ik in het begin van mijn studie thuiskwam na acht uur non-stop ruiken, voelde het alsof ik de hele dag bakstenen had gesjouwd. (lacht) Mensen beseffen vaak niet hoezeer het brein betrokken is bij het simpele proces van het ruiken. Je raakt er gaandeweg aan gewend, hoor. Ik besepte opeens hoe ontzettend moeilijk het is om een originele en kenmerkende compositie te bedenken. Zeker in deze tijden, waarin er jaarlijks wel honderden nieuwe *launches* zijn en de prijs van een mislukking erg hoog is. Daar word je als beginnend parfumeur nederig van."

## **Je groeide op in Oekraïne. Is daar je liefde voor parfums ontstaan?**

"Toen ik opgroeide, bestond de Sovjet-Unie nog en was het zeer moeilijk om parfums te vinden. Toen mijn moeder studeerde, legde ze maandelijks geld opzij om aan het einde van het jaar een flesje Franse parfum te kunnen kopen op de zwarte markt. Die geuren waren zo speciaal omdat ze een luxeproduct waren en refereerden aan een andere wereld, vol glamour en beauty, die zich aan de

wat is daar nu zo boeiend aan? Ach, waar moet ik beginnen? Ja, je zou zonder parfum kunnen leven, het is een luxe, het vraagt om een investering, klein of groot. Je zou zonder zoveel dingen kunnen leven: muziek, boeken, ... Maar wat voor een leven zou dát zijn? Ik denk dan aan mijn overgrootmoeder, iemand die leefde tijdens de meest gruwelijke periode van de twintigste eeuw, met hongersnoden, de Tweede Wereldoorlog, de Duitse bezetting, de bezetting door de Sovjets en ten slotte de bevrijding... Zelfs op foto's uit de oorlogsperiode ziet ze er ontzettend goed gekleed uit: ze was ongelooflijk dun en haar kleding was simpel, maar verzorgd. Ze droeg rode lipstick. Wanneer je geen controle hebt over de situatie waar je in zit, helpt het om jezelf mooier te maken, meer *put together*, waardoor je het gevoel krijgt dat er wél iets is waar jij invloed op hebt. Kleine genoegens hebben een krachtig effect op ons en op hoe wij door het leven stappen."

## **Je hebt veel van de wereld gezien: op je vijftiende verhuisde je naar New York, daarna trouwde je met een Indiër. Inmiddels woon je in Brussel. Kijken mensen overal in de wereld anders naar parfum?**

"Onze voorkeuren zijn nog altijd veel minder geglobaliseerd dan we denken. Er zijn veel culturele en nationale verschillen: zelfs als je bijvoorbeeld de bestsellerlijsten vergelijkt tussen landen als Oostenrijk en Duitsland, zijn het steeds andere geuren die de lijsten aanvoeren. In Frankrijk houden vrouwen vooral van oriëntaalse geuren, met balsems, vanille, houtsoorten en kruiden. In

Amerika vond ik het dan weer opmerkelijk dat je veel meer wittebloemengeuren, met gardenia of tuberoos, kon ruiken. Dat soort voorkeuren gaat vaak over van generatie op generatie: als je oma 'Shalimar' droeg, zal jij later niet per se datzelfde parfum dragen, maar wel geneigd zijn om te zoeken in de oriëntaalse en kruidige geuren. In het Midden-Oosten is het nog een heel ander verhaal: daar maakt geur deel uit van religieuze en sociale happenings. Bij wijze van ritueel wordt daar bijvoorbeeld rozenwater gegoten over godenbeeldjes of er worden bloemen en wierook aangeboden. Ook de keuken is daar rijk aan kruiden. Wierook is daar niet een soort newagedingetje, maar opgenomen in het dagelijks leven. Wanneer mijn schoonmoeder kookt, wappert ze met haar hand boven de pan zodat de geur haar vertelt of de uien gaar zijn. We zijn geneigd om parfum te zien als mooi spul in een flesje, een koopwaar, terwijl geur zoveel meer is: het is thee, alcohol, koffie, wijn... Het is geen toeval dat veel parfumeurs uitstekende wijnkenners zijn: geur en smaak zijn erg verbonden."

**Het vinden van die ene echte 'signature scent' is volgens jou een mythe. Jij bent voorstander van het bouwen aan een heuse 'perfume wardrobe'.**

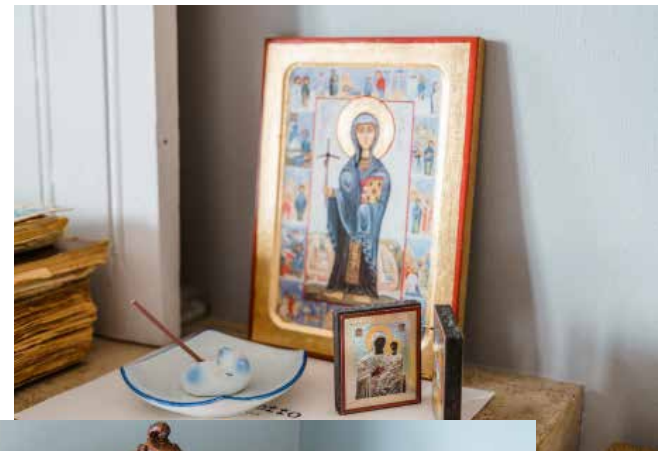
"Ik zie parfums het liefst als boeken: ieder parfum heeft een eigen verhaal en naargelang het moment hebben wij zin in andere boodschappen. Het is hetzelfde als je mij zou vragen om één favoriete maaltijd te kiezen: zou ik dat iedere dag willen eten? Nee! Ik wil graag afwisselen, in de zomer wil ik andere dingen dan in de winter. Er zijn meerdere parfums waar ik dol op ben, die mij emotioneel prikkelen of die mijn dag interessanter maken. Een parfum kan nooit tonen wie je bent, hoogstens wie je wilt zijn op dat moment. Die signatuurgeur is een mythe in stand gehouden door de industrie, die ze tegelijk zelf onmogelijk maakt: er zijn gewoon te veel lanceringen. Daarnaast veranderen parfums vaak van samenstelling, omdat de wetgeving bepaalde ingrediënten bijvoorbeeld als allergen aanduidt. En wat dacht je van onze eigen smaak? Die verandert ook, evenals de reukzin, die minder scherp wordt naarmate je ouder wordt."

**Kun je je reuk dan trainen? Bestaat er zoiets als een goede neushygiëne?**

"Blootstelling aan nieuwe geuren is daarin het belangrijkste. We gebruiken onze neus te weinig. Als we vaak één en hetzelfde parfum dragen, raakt onze neus daaraan gewend, waardoor we die geur minder goed ruiken. Dat is ook de reden waarom sommige mensen in parfumwolken lopen en hun omgeving irriteren, zonder het zelf door te hebben. Toen ik klein was, was ik een moeilijke eter. Mijn stiefvader zei dan: 'Je hoeft het niet lekker te vinden, maar probeer het gewoon. Desnoods spuug je het uit.' Dat hielp en dat is ook de mentaliteit die ik nu toepas op parfums. Mensen zijn vaak bang om nieuwe geuren te proberen, maar ik zeg altijd: niets wat een beetje make-upremover niet weg kan krijgen! Onze smaken zijn niet zo rigide afgebakend als we denken en vaak is het door contrasterende geuren uit te proberen dat je ontdekt wat je lekker vindt, bijvoorbeeld houtsoorten terwijl je meer door bloemige geuren wordt aangetrokken. De beste manier om je reuk te ontwikkelen is om bewust te ruiken in je dagelijks leven. Dan ontdek je de meest bijzondere zaken: dat een kers een kruidnagelnuance heeft of dat stadsvervuiling helemaal niet zo vies ruikt als je het gaat ontleden en stuit op rubber, natte aarde, kruiden..."



**"Ik zie parfums het liefst als boeken: ieder parfum heeft een eigen verhaal"**





**Dus een 'signature scent' bestaat volgens jou niet, maar hoe zit het dan met een 'head turning scent'? Zijn er geuren die veel complimenten opleveren?**

"Er zijn twee aspecten die hierbij meespelen. Ten eerste moet een parfum goed op te merken zijn. Een lichte cologne wekt misschien niet heel veel complimentjes op, niet omdat mensen het niet lekker zouden vinden, maar simpelweg omdat ze het niet ruiken. Vergelijk het maar met het dragen van een gekke hoed met bloemen, veren en fruit op straat: daar krijg je ongetwijfeld opmerkingen over! Dus: wil je opgemerkt worden, draagt dan het *luidste* parfum, zoals 'Angel' van Thierry Mugler bijvoorbeeld. Wil je bovendien niet alleen gezien worden, maar ook een plek krijgen in iemands geheugen, dan moet je een geur dragen die past bij jouw idee van jezelf en waardoor jij je goed gaat voelen. Het gaat dus niet zozeer om het parfum zelf, maar om wat jij uitstraalt terwijl je het draagt. Ook speelt je huidtype mee: parfum hecht zich beter aan een wat

paar parfums die dat allemaal voor elkaar krijgen. Er is niks mis met de andere negentig procent die simpelweg aangenaam ruikt. Mensen kijken tenslotte ook graag naar dansers omdat ze mooi zijn. Soms zijn mensen er verbaasd over: hoe kun je zoiets ongrijpbaars als parfum beschrijven? Nou, op dezelfde manier als dat je kunt dansen om de pijn van een scheiding of de gelukzaligheid van een verliefdheid over te brengen."

**Waar ben je je bewust van geworden in de elf jaar dat je zo intensief met parfum bezig bent?**

"Van de kracht van parfum, nog meer dan voorheen. Ik ontving laatst een brief van een van mijn lezers, een vrouw die jarenlang met een depressie worstelde maar daar dankzij mijn blog en de wereld die hij voor haar opende iets meer controle over kreeg, zo schreef ze. Dat zijn dankbare dingen om te horen. Ik begrijp absoluut wat ze bedoelt. Onlangs werd ik opgenomen op de spoedafdeling van

**"Het idee dat je met parfum potentiële partners kan aantrekken is de grootste onzin. Een parfum, daar verleid je hoogstens jezelf mee"**

vettige of goed gehydrateerde huid en ook zaken als roken, medicatie en voeding beïnvloeden je geur. Overigens is het door marketing aangedreven idee dat je met parfum potentiële partners kan aantrekken de grootste onzin. Een parfum, daar verleid je hoogstens jezelf mee - maar daarna is het niet heel moeilijk om iemand anders te verleiden. (lacht) Het gaat erom dat je jezelf kent, dat je je eigen smaak kent en dat je zelfverzekerd bent."

**Je deed lange tijd aan ballet. Zie jij een samenhang tussen die kunstvorm en de olfactorische kunst?**

"Ballet is een zoektocht naar perfectie en vereist precisie. Subtiele verschillen in de beweging kunnen grote effecten teweegbrengen in hoe het publiek iets interpreteert. Parfum lijkt daar vreemd genoeg wel op: op zijn best gaat de parfumnkunst over het vangen van een gevoel, een herinnering of een idee, maar probeert het ook de ander op een emotionele manier te raken en een esthetisch genot te doen ervaren en uit de routine te trekken. Natuurlijk zijn er maar een

het ziekenhuis, hier in Brussel. Eén van de verpleegsters droeg een heel zacht parfum en ik voelde me daar zoveel beter door! Het was iemand die niet naar plastic handschoenen of ontsmettingsmiddel rook, maar naar een méns. Parfums kunnen je naar een andere plek transporteren, ze zijn letterlijk de meest draagbare en verplaatsbare vorm van schoonheid. Als ik nostalgisch ben naar de zomers uit mijn jeugd, draag ik een geur met jasmijn. Wil ik een idee krijgen van hoe het was om te leven in 1920, dan spuit ik 'Chanel N°5' op. Vanochtend testte ik de geur 'Noir Obscur' van Antonio Alessandria en door de 'bruine' noten zag ik gelijk de bibliotheek van The Metropolitan voor me. Dat is fascinerend, ik hou van dat effect van parfum: er is niets mis met geuren die 'gewoon lekker' ruiken, maar wanneer een parfum een grijze, regenachtige Brusselse dag een zonnig tintje kan geven of je naar een ander universum of andere tijdzone kan voeren, dan weet je dat je iets waardevols te pakken hebt."

boisdejasmin.com

